

на ринку було представлено ЛЗ вітчизняних виробників від 45 ТН у 2014 р. до 52 ТН у 2016 р., а закордонних – від 54 ТН у 2014 р. до 48 ТН у 2016 р. На ринку протигрибкові лікарські засоби представлені в широкому асортименті лікарських форм (7 лікарських форм). Діапазон цін протягом 2014-2016 рр. коливався від 2,30 до 616,13 грн. за упаковку, що давало можливість пацієнту та лікарю підбирати препарат в залежності від діючого компоненту, форми випуску, виробника та ціни за упаковку препарату.

ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ФАРМАЦІЯ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА» ДО ПРОФІЛЬНИХ ПРОГРАМ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

І. А. Зупанець, О. О. Андрєєва, Т. С. Сахарова

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

clinpharm@nuph.edu.ua

Перспективним напрямком модернізації вищої фармацевтичної освіти є забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців, які зможуть реалізувати свій професійний та творчий потенціал не лише в Україні, але й на світовому ринку праці. Ефективним інструментом для вирішення цього завдання є вивчення світового досвіду та адаптація його до національної системи професійної підготовки фахівців з вищою фармацевтичною освітою.

На підставі аналізу навчальних програм з дисципліни «Клінічна фармація» («Клінічна фармакологія», «Фармацевтична опіка»), які входять до плану підготовки бакалавра і магістра зі спеціальності «Фармація» у низці університетів Німеччини, Угорщини, Чехії, Болгарії, Польщі можна зробити висновок, що їх змістова частина практично повністю відповідає навчальній програмі дисципліни «Клінічна фармація та фармацевтична опіка». У лекційному та практичному курсі розглядаються питання, присвячені внутрішній медицині (характеристика та підходи до лікування захворювання), клінічній фармакології, фармацев-

тичній опіці, клінічній апробації ліків, фармакогенетиці, фармакоeкономіці та доказовій медицині. Відмінності змістового наповнення полягають у наявності в європейських програмах питань стосовно надання невідкладної долікарської допомоги, розгляду соціально-значущих захворювань (туберкульоз, ВІЛ/СНІД, психічні захворювання), питань з персоналізації терапії та фармацевтичної опіки при окремих поширених хронічних захворюваннях – цукровому діабеті і його ускладненнях, ожирінні, бронхіальній астмі, захворюваннях серцево-судинної системи тощо. Значна увага у підготовці фахівців фармації за кордоном приділяється госпітальній практиці та набуттю навичок з інтерпретації результатів лабораторного обстеження з урахуванням впливу ліків на лабораторні показники. Тобто, знання клінічної фармакології повинні спрямувати діяльність провізора, який працює в міжлікарняній аптеці, на консультативну допомогу лікарю для проведення раціональної фармакотерапії кожного хворого.

При аналізі програм підготовки фахівців в інших країнах звернув на себе увагу той факт, що досить велика частина навчальних годин виділяється на практичну підготовку. Вона полягає в проходженні практики у лікувально-профілактичних закладах, а саме, безпосередньо в аптеці та в лікарні. Такий досвід вже багато років застосовується в освіті клінічних провізорів, а за умов зміни ролі провізора класичного профілю у сучасній системі охорони здоров'я представляється доцільним впровадити такий досвід і у їх підготовку. Під час проходження практики під наглядом керівника студенти закріплюють знання та практичні навички з надання рекомендацій з раціональної терапії та дозування ліків, раціонального вибору лікарських форм, проводити спостереження за дотриманням призначень лікаря.

Підготовка майбутніх фахівців здійснюється за примірною програмою з дисципліни, яка обговорювалась та затверджувалась на засіданнях однопрофільних кафедр, що надає можливість уніфікувати освіту здобувачів вищої освіти України. Це ще раз підтверджує відповідність світовим підходам та стандартам освіти.

Таким чином, на підґрунті проведеного аналізу можна зробити висновок, що навчальна програма з дисципліни «Клінічна фармація та фармацевтична опіка» в цілому відповідає програмам європейських ВНЗ як за обсягом навчальних кредитів, так і за змістовим наповненням. При створенні нових освітніх програм фахівців спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» вважаємо доцільним збільшити кількість годин для проведення практичної підготовки та при складанні навчальної програми з практики розмежувати підготовку в аптеці та в спеціалізованих відділеннях багатопрофільних лікувально-профілактичних закладів.

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ НА РІВЕНЬ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «КЛІНІЧНА ФАРМАЦІЯ»**

І. А. Зупанець, І. А. Отрішко, О. О. Андрєєва

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

clinpharm@nuph.edu.ua

Вивчення клінічної фармакології закінчується виробничою практикою, під час якої студенти закріплюють теоретичні знання з дисципліни та набувають практичних навичок роботи клінічного провізора у лікувальному закладі. За час практики студенти знайомляться з особливостями структури багатопрофільної лікарні, особливостями перебігу відповідних захворювань, а також набувають практичних навичок збору лікарського анамнезу, аналізу листів лікарських призначень та їх корекції. Клінічна фармакологія є однією з найважливіших клінічних дисциплін для спеціальності «Клінічна фармація», теоретичною базою для проведення консультативної роботи серед лікарів та населення з питань раціональної фармакотерапії в їх подальшій професійній діяльності. Участь клінічного провізора в проведенні лікарської терапії сприяє значному